

PLA DE PROMOCIÓ DE L'ESCOLARITAT
PROTOCOL D'ACTUACIÓ DE L'ABSENTISME ESCOLAR

L'Educació és la porta obligada a la realització personal i al progrés col·lectiu. És la clau de les oportunitats per superar les desigualtats i per descobrir i aprofitar tots els talents de la societat.

LEC. Llei d'Educació de Catalunya

L'absentisme escolar és l'absència reiterada i no justificada dins l'horari escolar, d'alumnat en edat d'escolarització obligatòria en el centre educatiu on està matriculat.

L'absentisme escolar compromet seriosament el desenvolupament integral de l'alumne, incapacita per al seu desenvolupament professional, limita la formació per a l'exercici dels seus drets com a ciutadà, i és un factor de risc d'exclusió social que ens compromet a tots com a ciutadans.

Necessitats de l'alumnat que torna al centre

Necessitats acadèmiques i educatives

- Endarreriment en els aprenentatges
- Manca d'hàbits d'assistència i estudi

Necessitats socials

- Manca de suport familiar: econòmic, afectiu, educatiu...
- Manca de valoració de l'escola en l'entorn social de l'alumne/a
- Manca de recursos (llibres i material escolar)

Necessitats afectives i emocionals

- Manca de sentiment de pertinença al grup classe i al centre
- Necessitat de sentir-se acollit (rebuda positiva, no discriminació)
- Necessitat de vincles afectius positius (adults i entre iguals)
- Acompanyament motivacional i afectiu continuat
- Baixa autoestima i por al fracàs i al rebuig

Altres necessitats

- Atenció sanitària i/o seguiment psicològic
- Protecció i/o emparament social
- Seguretat i mediació de conflictes
- Mediació intercultural

OBJECTIU GENERAL DEL PLA

Fomentar la plena escolarització de tots els infants dels infants matriculats al nostre centre.

La classificació indicada pel Departament d'Ensenyament per a tots els centres de Catalunya és la següent:

- 1 Absentisme puntual o esporàdic. Es produeix esporàdicament i no s'observa continuïtat. Absència de menys del 5% de les sessions lectives de matí i tarda.
- 2 Absentisme moderat. Absències entre el 5% i el 25% de les sessions lectives de matí i tarda durant el mes.
- 3 Absentisme regular. Absències que oscil·len entre el 25% i el 75% de les sessions lectives de matí i tarda durant el mes.
- 4 Absentisme crònic. Absències de més del 75% de les sessions lectives de matí i tarda durant el mes. En el cas d'un 100% de faltes d'assistència sense justificar, es considerarà abandonament escolar prematur.

ACTUACIONS DE L'ESCOLA SOBIRANS

PRINCIPIS D'ACTUACIÓ

Les actuacions que s'han de posar en marxa per a la prevenció i tractament de l'absentisme escolar s'hauran d'ajustar als següents principis fonamentals que orienten el disseny del pla:

- La coresponsabilitat entre les diferents administracions públiques amb competències de garantir el dret i el deure a l'educació, així com de totes les entitats de caràcter públic o privat, a partir de les competències específiques dels diferents agents que intervenen en l'aplicació de mesures d'actuació contra l'absentisme.
- La cooperació, coordinació i el treball en xarxa, amb l'establiment de mecanismes que assegurin la coherència i la complementarietat de les actuacions donant una resposta continuada i efectiva en la lluita contra l'absentisme.

-La intervenció preventiva, dissenyant un protocol aplicable per fases que defineixi les actuacions pertinents per a la detecció de conductes absentistes, i la intervenció mitjançant mesures correctores en els casos d'absentisme moderat i greu.

-El caràcter integral de les intervencions garantint l'aplicació de mesures globals i articulades donada la complexitat del fenomen.

-El paper dels centres escolars com a referent per les famílies quant a l'atenció dels seus fills i filles, com espais centrals d'atenció de l'alumnat absentista i com a principals detectors d'aquests casos per iniciar els procediments oportuns de prevenció i correcció mitjançant la detecció precoç d'aquests casos i amb la implementació d'actuacions específiques en cada cas segons els context, les necessitats i l'entorn familiar de l'alumne.

LÍNIES BÀSIQUES D'INTERVENCIÓ

Una bona mesura per a fer front a l'absentisme és realitzar una prevenció eficient que evitarà que en un futur l'infant falti a l'escola sense justificació. Al centre l'acció preventiva s'impulsa mitjançant aquestes eines :

- **Actuacions de sensibilització.** És necessari realitzar una tasca de sensibilització a les famílies en moments claus del curs, període de pre-inscripció, a les reunions d'inici de curs o en la signatura de la carta de compromís remarcant la obligatorietat de l'assistència al centre.

- **Pla d'acció tutorial i tutoria individualitzada:** Espai d'acompanyament, orientació, motivació del tutor/a cap al grup classe i a cada infant en particular.

- **Pla individualitzat (PI) :** Eina d'adaptació curricular per a integrar l'alumnat amb necessitats educatives i situacions especials.

- **Pla de convivència:** document de funcionament d'escola inclusiva i acollidora

- **Pla d'acollida:** Document que aglutina estratègies d'incorporació d'alumnat i de reforç educatiu.

Aprenentatge entre **iguals** en les dinàmiques d'ensenyament – aprenentatge.

- **Entrevistes** amb les famílies

- **Acompanyament** i orientació en les transicions d'etapa educativa

- Treball en **xarxa** amb agents del territori externs a l'escola

DETECCIÓ I TRACTAMENT DE L'ABSENTISME A L'ESCOLA

Control sistemàtic de l'assistència

Per realitzar una detecció ràpida i actuar en les primeres fases de l'absentisme cal un control sistemàtic de l'assistència.

- El tutor/a d'aula **registra** diàriament les absències de tots els alumnes al Full d'Assistència .
- **Recull acumulatiu** de l'assistència. El tutor/a fa el recull acumulatiu setmanal i/o mensual, on es registren les irregularitats en l'assistència: els retards reiterats, les absències justificades i les absències puntuals i reiterades dels alumnes. Serveix per classificar els casos segons la intensitat de l'absentisme. Aquest registre es lliura cada final de mes a l'administrativa (registre telemàtic) i a la direcció del centre que en farà un diagnòstic de la situació en cas que sigui un absentisme
- Establiment de les **actuacions** per incidir sobre les causes detectades. Determinar el pla d'actuació i l'articulació de la intervenció d'agents externs en el cas que sigui un absentisme regular o crònic. En els altres dos casos, el tutor responsable farà el seguiment i actuació. Així i tot, les situacions més lleus, com els retards reiterats i les faltes justificades reiterades en menys del 25% de l'horari lectiu mensual, també s'analitzaran si afecten el rendiment de l'alumne/a i s'han d'abordar des de la prevenció per tal que no derivin en situacions més problemàtiques.

PROTOCOL D'ACTUACIÓ

S'estableixen dos nivells d'intervenció per reconduir la situació:

1r. El tutor/a d'aula, a partir del control diari d'assistència, mitjançant una nota a l'agenda o per telèfon o altres vies de comunicació farà una primera intervenció per sondejar la família sobre la causa d'aquest comportament i mirar de corregir aquesta pràctica en el cas que sigui possible.

2n. En un segon moment, si el comportament no s'ha corregit, n'informarà a la direcció del centre i després de parlar amb la família per a corregir la situació i en cas que persisteixin les absències injustificades i reiterades, el cas passarà a la Comissió Social del centre, que establirà si s'escau, una intervenció integrada dels agents externs del centre. La direcció del centre te sistematitzat el contacte mensual amb els agents socioeducatius del municipi (serveis socials).

L'organisme de l'escola que regula i gestiona les absències escolars és la COMISSIÓ SOCIAL en la qual es traslladaran aquells casos en els quals:

- S'hagin esgotat les primeres intervencions sense obtenir un canvi en l'alumne/a o la família, o calgui la intervenció d'altres professionals externs per reconduir la situació.
- S'hagi detectat, en la comunicació del centre amb la família, algun indicador de risc.

En les reunions periòdiques de la Comissió social es farà una anàlisi conjunta, (centre / agents externs) on s'acordaran i compartiran objectius, a més d'establir quins professionals han d'actuar, de quina manera, i com fer el seguiment del cas.

S'elaborarà un disseny de la intervenció personalitzada que es recollirà en una acta

El pla d'actuació personalitzat és l'eina on es recullen les actuacions realitzades i les actuacions acordades que faran els diferents professionals, així com el seu seguiment.

- En el cas d'alumnes il·localitzables que consten com a matriculats al centre educatiu però que no es pot contactar amb la família, el director/a del centre n'informarà a l'inspector/a del centre educatiu per comprovar un possible canvi de matrícula no notificat i determinar, si escau, donar de baixa d'ofici l'alumne.

- Si aquestes actuacions no han resolt de manera efectiva la situació d'absentisme, el director/a del centre educatiu n'ha d'informar a l'inspector/a del centre educatiu i al director/a dels serveis territorials per tal que, si escau, ho posi en coneixement de la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (DGAIA) del Departament de Benestar Social i Família.